

Buitenplaats van waarde

Elswout is een historisch ensemble die het verhaal verteld over 4 eeuwen chique woongeschiedenis, een plek vol natuurwaarden en een geliefd wandelpark. Bij het maken van de plannen zijn verschillende uitgangspunten gehanteerd om de belangrijke waarden te behouden of te versterken; de natuur- en cultuurhistorische waarden, de ruimtelijke kwaliteit en karakter, de regionale functie met bijbehorende draagkracht, de openbaarheid en samenhang en beleving van dit unieke monumentale complex.

Daarbij is belangrijk dat:

- De nieuwe functies aansluiten bij het bijzondere bestaande karakter.
- We bijdragen aan de verduurzaming van de buitenplaats, door gebouwen te isoleren, inzet van duurzame installaties en materialen en stimuleren van fiets- en OV gebruik.
- We zorgvuldig omgaan met de verkeer en parkeerbelasting, waardoor de buitenplaats en omgeving niet overbelast wordt.
- We het aantal publieke functies vergroten en woonfuncties verminderen.
- Het bestaande gebruik niet wordt verstoord.

Ontwikkeling en de drie clusters

De strategie is gebaseerd op het principe 'Behoud door ontwikkeling' waarbij Elswout is verdeeld in drie clusters, elk met eigen kenmerken en karakteristieke eigenschappen en bijbehorende projecten.

- **Cluster Park en natuur** is gericht op de versterking van natuurwaarden en herstel van parkonderdelen. In dit cluster blijft het rustig en staan natuur en landschap op één.
- **Cluster Hart van de buitenplaats** is met zijn imposante gebouwen gericht op de instandhouding van deze monumenten, bijbehorende natuurwaarden en het evenwicht tussen recreatief en zakelijk gebruik.
- **Cluster Boerderij in bedrijf** rondom het erf van de Modelboerderij richt zich op het gastvrije en levendige karakter met publieke functies, goede logistiek en voorzieningen.

Balans en evenwicht

Staatsbosbeheer heeft op Elswout meer dan 50 jaar ervaring opgedaan in het afwegen van belangen; voor de natuur, gebouwen, bezoekers en omgeving. Bij de ontwikkeling én de dagelijkse praktijk worden al deze belangen zorgvuldig beoordeeld. Waar nodig voeren we onderzoek uit en wordt advies ingewonnen bij experts.

Behoud door ontwikkeling

Om de toekomst van Elswout met zijn unieke natuurwaarden, markante geschiedenis en cultuurhistorische parels op lange termijn veilig te stellen is ontwikkeling noodzakelijk. Staatsbosbeheer gaat de leegstaande en gerestaureerde monumenten weer een rol van betekenis geven op de buitenplaats. Opbrengsten uit de verhuur komen ten goede aan het beheer en onderhoud van de buitenplaats en de natuur. Hierdoor wordt het eveneens mogelijk om extra te investeren in de bijzondere natuur- en cultuurhistorische waarden; zoals het herstel van de moshellingen, botanische graslandbeheer en een educatief programma.

Samenwerking

Bij deze plannen werkt Staatsbosbeheer nauw samen met RCE, provincie Noord-Holland en gemeente Bloemendaal. Bij de uitvoering van beheer, onderhoud en rondleidingen worden we geholpen door vrijwilligers, sociale participanten en Reclausering Nederland. Deze maatschappelijke rol van Elswout gaan we verder uitbreiden en bestendigen, ook door samenwerkingen aan te gaan met lokale organisaties en ondernemers.

Op de hoogte blijven?

Voor de uitvoering zijn uitgebreide planologische procedures en vergunningen nodig. Er wordt gestart met de modelboerderij, werkschuur en parkeren. Projecten die gelijk kunnen starten pakken we ook direct op. We streven naar afronding in 2025. Op www.staatsbosbeheer.nl/elswout staat een actuele planning. We organiseren regelmatig inloopbijeenkomsten en rondleidingen op locatie en elke 1^e vrijdagmiddag van de maand is er een boswachterspreekuur tussen 14.00 en 16.00 uur op locatie. U bent van harte welkom.

Buitenplaats Elswout

Elswoutslaan 14
2051 AE Overveen
telefoon: 023-5240360
mail: elswout@staatsbosbeheer.nl
www.staatsbosbeheer.nl/elswout

Culturele buitenplaats vol natuur en beleving

Buitenplaats Elswout is een geliefd openbaar sprookjesachtige wandelpark met unieke natuurwaarden. Het is één van de best bewaarde buitenplaatsen uit de 17e eeuw in Nederland. En dat wil Staatsbosbeheer behouden. Met deze koerskaart nodigen we u uit om een wandeling te maken waarbij we u deelgenoot maken van onze doorkijkjes en vergezichten voor de toekomst.

Staatsbosbeheer zet Koers op Elswout

Wandel mee langs doorkijkjes en vergezichten van onze plannen

Elswout in ontwikkeling

Buitenplaats Elswout is al vier eeuwen in beweging en nu klaar voor de ontwikkeling naar een gastvrije, culturele buitenplaats. Het openbare karakter wordt versterkt met horeca, een passende culturele programmering en nieuwe bestemmingen voor de leegstaande gebouwen.

De waardevolle natuur en cultuurhistorische waarden worden verder versterkt. Met deze ontwikkeling behoud Elswout haar regionale functie.

Versterken natuur, cultuur & beleving

Door betere informatievoorziening, een beleef-/educatieve wandeling én een informatiepunt in het oostelijk koetshuis komt er meer aandacht voor de historie van Elswout, de markante oud-bewoners en de planten en dieren. In het hart van de buitenplaats is ruimte voor sfeervolle recreatie zoals picknicken, yoga en af en toe kleinschalige muziek- en theaterprojecten, die bijdragen aan de beleving van de buitenplaats. Er worden verschillende projecten uitgevoerd voor de versterking van de natuur- en cultuurhistorische waarden: zoals herstel van de vele monumentale bruggen, follies, paden en lanen, aanplant van nieuwe, klimaatbestendige bomen, herstel van de moshellingen, botanisch beheer van graslanden en het verbeteren van de biotoop voor vleermuizen. Alles in balans zodat het op Elswout voor iedereen blijvend genieten is in de sfeer van weleer.

Drie custers

- Park en natuur
- Hart van de buitenplaats
- Boerderij in bedrijf

Highlights

1 Modelboerderij	5 Koetshuis oost	9 Herstel blauwe brug
2 Parkeren en entree	6 Fietsparkeerplaats	10 Herstel wandelpaden
3 Werkschuur	7 Herstel moshellingen	11 Aanplant nieuwe bomen
4 Poortgebouw	8 Laanherstel en versterken biotoop vleermuizen	12 Duinlusthoek

Gebouwen krijgen 2^e leven

De leegstaande gebouwen willen we weer tot leven brengen door ze een nieuwe eigentijdse functie te geven. Zo krijgt de prachtig gerestaureerde Modelboerderij na jaren leegstand een centrale rol op de buitenplaats als restaurant met maximaal tien B&B-kamers. Het oostelijk koetshuis vormt straks het startpunt voor rondleidingen met informatie over natuur en historie en openbare toiletten. En wanneer het kantoor, de werkschuur en de opslag van Staatsbosbeheer zijn verhuisd naar de Duinlusthoek kunnen de vrijkomende ruimtes worden verhuurd als kantoor- of praktijkruimte en een moderne ambachtelijke

functie. Toekomstige huurders voor de gebouwen worden geworven in een openbaar wervingstraject.

Staatsbosbeheer blijft eigenaar om het monumentale karakter te bewaken, de samenhang te bewaren en alles in goede banen te leiden.

Ontvangst en parkeren anno nu

De entree naar Elswout is onoverzichtelijk omdat er veel verkeerstromen samenkomen. Staatsbosbeheer kiest voor verplaatsing van de auto-inrit naar de Zijweg. De huidige parkeerplaats wordt groener ingericht en er komt een kleinere extra parkeerplaats naast de boerderij. Ook wordt het aantal fietsparkeerplaatsen verdubbeld en komen er elektrische laadpunten. Er komt geen nieuwe afslag van de Elswoutslaan. Met gemeente, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en ondernemers wordt gezocht naar een passende oplossing voor bereikbaarheid voor leveranciers en hulpdiensten, zodat de weg met rijplaten kan worden verwijderd en teruggegeven aan de natuur en het park.

